

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.228/2018/12/I.

A Győri Ítéltábla a dr. Mohai Máté István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Strausz Éva ügyvéd által képviselt I.r. alperes ellen elmaradt vételár, kötbér és egyéb megfizetése iránt indult perben - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott a dr. ... jogtanácsos által képviselt alperesi beavatkozó - a Székesfehérvári Törvényszék 2018. május 30. napján kelt 17.G.40.104/2013/132. számú ítélete ellen az alperes részéről 133. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatja és az alperest terhelő marasztalási összeget 5.146.041,34 (Ötmillió - egyszáznegyvenhatezer - negyvenegy egész - harmincnégy század) USD tőkére, valamint 636.666,667 (Hatszázharminchatezer - hatszázhatvanhat egész - hatszázhatvanhét ezred) USD tőke után 2010. december 28. napjától - míg 4.509.374,67 (Négymillió - ötszázkilencezer - háromszázhetvennégy egész - hatvanhét század) USD tőke után 2011. január 12. napjától az elsőfokú ítéletben meghatározott mértékű késedelmi kamataira leszállítja.

Mellőzi a viszontkeresetet részben elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést, egyben kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 7.821.515,1 (Hétmillió - nyolcszázhuszonegyezer - ötszáztizentöt egész - egy tized) USD-t.

Mellőzi az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését, egyben kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 3.571.400. (Hárommillió - ötszázhetvenegyezer - négyszáz) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy a magyar államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 1.400.000. (Egymillió - négyszázezer) Ft, míg az alperest, hogy 600.000. (Hatszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

2010. június 30-án a vevő felperes és az eladó beavatkozó (korabeli nevén: **E F T** Zrt.) között „többelemlű földgáz adásvételi szerződés” jött létre a 2010.-2011. gázévre. A szerződésben a beavatkozó 250.000.000 m³ opciós földgáz rendelkezésre tartását vállalta a felperes részére, 3.000.000 USD-n foglaló öt napon belüli megfizetése esetén. 2010. július 30-án a földgáz-kereskedelmi engedélyes **E M I B** Zrt.-t (a továbbiakban **E M I B** Zrt.), mint eladó és az alperes, mint vevő között földgáz adásvételi szerződés jött létre a 2010-2011. gázévben legalább 84.452.300 m³ földgáz mennyiség eladására, illetve a vevő általi megvásárlására. A szerződésben az átadott

földgáz árát a 9,737 USD/GJ összegben határozták meg. Ez az ár 10,017 USD/GJ-ra nő abban az esetben, amennyiben az alperes - a felperes, az **E M I B** Zrt. és az alperes között 2010. június 25. napján létrejött - földgáz adásvételi előszerződés 1. számú mellékletében meghatározott fizetési kötelezettségének 2010. október 15. napjáig teljes egészében nem tesz eleget. (6.1.) A szerződés 6.4. pontjában az alperes a szállítás teljes futamidejére pénzügyi biztosíték nyújtását vállalta. Így a szerződés 3. számú mellékletében meghatározott havi szerződésmennyiség ellenértéke 50 %-ával azonos értékű bankgarancia nyújtását; avagy a szerződött havi mennyiség 50 %-a ellenértékének megfelelő gázdíj előlegként megfizetését vállalta. A 7. pontban az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a napi és heti fogyasztási előrejelzések adataival fogyasztói igénybejelentést küld az eladó felperesnek. („nominálás”) A 8.1. pontban a szerződés 1. számú mellékletében meghatározott alperesi hátralék hiánytalan megfizetéséig a felek heti előrefizetésben állapodtak meg, melynek kezdő időpontja 2010. augusztus 4. napja. Az előrefizetés elmulasztása esetére kikötötték, hogy a felperes - a hátralék bankszámláján történő jóváírásáig - semmiféle földgázszállítási kötelezettséggel nem tartozik a vevő alperes részére. A 8.8 pontban úgy rendelkeztek, hogy amennyiben a vevő bármely számla, kötbér-értesítő fizetési kötelezettségének az esedékességig maradéktalanul nem tesz eleget, az eladó felperes jogosulttá válik a pénzügyi biztosíték érvényesítésére. Amennyiben az érvényesített pénzügyi biztosíték nem fedezi a számla értékét, akkor a fennmaradó részre a vevőnek azonnali hatállyal pótlólagos pénzügyi biztosítékot kell nyújtani. Amennyiben a vevő alperes 5 munkanapon belül nem nyújt az eladó részére pénzügyi biztosítékot, és/vagy a pénzügyi biztosítékot az eladó felperes nem fogadja el, az eladó jogosult a szállításokat azonnal hatállyal maximum 50 %-al csökkenteni. Amennyiben a vevő a szállítások csökkentésének megkezdésétől számítva 10 munkanapon belül nem tölti vissza a bankgaranciát és/vagy nem nyújt az eladó részére más, elfogadott megfelelő pénzügyi biztosítékot, és/vagy a vevő nem tesz maradéktalanul eleget a szerződésben meghatározott fizetési kötelezettségeinek, akkor az eladó jogosulttá válik a szállításokat a teljes hátralék kiegyenlítéséig és a pénzügyi biztosíték megadásáig felfüggeszteni és/vagy a szerződést a 10. pont szerint felmondani. A 10. pont szerint az eladó jogosult a szerződést írásban 15 napos felmondási idővel felmondani, amennyiben a vevő a 8.8. pont első bekezdésében vagy a 12.1. pontban meghatározott kötelezettségét megszegi. Ezentúl az eladó jogosult a szerződést írásban 3 napos felmondási idővel felmondani amennyiben a vevő bármely részszámla fizetési kötelezettségét akár részben megszegi. A szerződés 12.1. pontjában az alperes elismerte, hogy maga, valamint a 2. számú mellékletben felsorolt érdekeltségi körébe tartozó további négy cég jelentős fizetési késedelembe estek és hátralékot halmoztak fel a felperessel szemben. Az alperes vállalta, hogy ezt a hátralékot 2010. október 15. napjáig rendezi. A szerződés 11. pontjában a felek *kötbérfizetési* kötelezettséget kötöttek ki. A kötbér alapját *alulvételezés* esetén a negyedéves szerződött mennyiségből át nem vett mennyiségben és annak a negyedéves földgáz árral megszorozott értékében határozták meg. *Alulszállítás* esetén kötbéralapként a szerződés szerinti mennyiség, valamint az éves minimum mennyiség között az alperes által igényelt, de az eladó által le nem szállított mennyiséget állapították meg. Kötbér mértékeként *alulvételezés*nél a kötbéralap 75 %-át, *alulszállítás* esetén 25 %-át határozták meg. Kikötötték, hogy az alperes által a 2010. III. negyedévében át nem vett mennyiség halasztott átvételéről (make-up mennyiség) és annak időbeli megvalósulási lehetőségéről tárgyalásokat kezdenek. A tárgyalások közös megegyezéssel lezárulása esetén a vevőnek a 2010. III. negyedév tekintetében *alulvételezési kötbérfizetési* kötelezettsége nem keletkezik. A 13. pont 3. pontjában megállapodtak, hogy az **E M I B** Zrt. jogosult a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a vevő hozzájárulása nélkül az felperes neve-re átruházni. 2010. szeptember 1. napján az **E M I B** Zrt. átadó, engedményező és a felperes átvevő, engedményes között „jogviszony átadásra vonatkozó- és engedményezési szerződés” jött létre a 2010. július 30-án kelt földgáz adásvételi szerződésből eredő valamennyi jog és kötelezettség átruházására. Az engedményezés ellenértékéként a 2010. június 25. napján kelt földgáz adásvételi előszerződésben, valamint a 2010. július 30-án kelt földgáz adásvételi szerződésben meghatározott képlet szerint

számított vételár különbözetét állapították meg. Ugyanaznap engedményezési szerződés is létrejött az **E M I B** Zrt. engedményező és az felperes neve engedményes között, mellyel az alperessel szemben fennálló 318.572.106,- Ft és 5.354.991,47 USD tőke és kamatkövetelést ruháztak át. Az átruházott követelésből 5.232.413,2 USD és 317.406.161,- Ft volt a tőkekövetelés. A felperes 2010. szeptember 6-án szólította fel az alperest a földgáz adásvételi szerződés 6.4. pontja szerint pénzügyi biztosíték nyújtására. Ennek ellenére az alperes bankgaranciát vagy más pénzügyi biztosítékot nem nyújtott. 2010. szeptember 27-én a felperes (F/24.) 62.201.818,- Ft és 1.002.218 USD vételár megfizetésére hívta fel az alperest. 2010. október 6-án a felperes írásban arra figyelmeztette az alperest, hogy a földgáz adásvételi szerződés alapján nem tett eleget a hátralékfizetési kötelezettségének, pénzügyi biztosíték nyújtási kötelezettségének. 2010. október 13-án a felperes azt közölte írásban az alperessel, hogy a 2010. III. negyedévi szerződéses mennyiség átvételi kötelezettségének sem tett eleget. A 2010. október 14. napján kelt levélben az alperes (F/26.) elismerte, hogy határidőben nem tudnak fizetni a földgáz szállítás ellenében. 2010. október 21-én az alperes a 2010. II. negyedéves szállításokból fennmaradó összeg, valamint a 2010/2011-es éves szerződés alapján fennálló fizetési kötelezettségét 6.203.472,17 USD-ban és 424.345.929,- Ft-ban ismerte el, melyet három részletben vállalt megfizetni.

A felperes 2010. december 20-án arról értesítette az alperest, hogy a 2010. III. negyedévben 955.000 USD alulvételezési kötbére keletkezett, egyben ennek összegéről számlát küldött az alperesnek. 2011. január 4. napján a felperes értesítette az alperest a 2010. IV. negyedév alulvételezési kötbére összegéről (8.003.526 USD), melyről ugyanaznap számlát állított ki az alperes részére.

2011. január 3-án a **F** Zrt. (a továbbiakban: **F** Zrt.) arról értesítette a felperest, hogy a 2010. december 2. napján megkötött kiegyensúlyozó gáz elszámolására, valamint a kiegyensúlyozási szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szerződésben foglalt fizetési kötelezettségének nem tett eleget. Ezért a 2010. június 28. napján az **F** Zrt.-vel megkötött „éves kapacitás lekötési, földgázszállítási, szagosítási és rendszerirányítási szerződés” teljesítését 2011. január 4. napjától felfüggesztette. 2011. január 3-án az **F** Zrt. a Magyar Energia Hivatalt értesítette, hogy a felperes felperes neve 2011. január 3. napjáig 4.250.064.448,- Ft lejárt tartozást halmozott fel vele szemben. Az **F** Zrt. által igénybevett bankgarancia feltöltéséről a felperes nem gondoskodott, ezért a szerződésszegés alapján az **F** Zrt. 2011. január 4. napjának reggel 06.00 órájától felfüggesztette a 2010. június 28-án kötött „éves kapacitáslekötési, földgázszállítási, szagosítási és rendszerirányítási szerződés” teljesítését. Az **F** Zrt. a földgázkereskedő felperes működésének lehetetlenülése miatt a 48/2010. (II.26.) Kormányrendelet 7. § (1) bekezdése alapján a felperes hálózathasználati szerződése teljesítését felfüggesztette és indítványozta a MEH-nek a felperes földgáz kereskedelmi engedélye visszavonását. A MEH 2011. január 5. napján kelt 3/2011. számú határozatával a felperes földgáz-kereskedelmi működési engedélyét 90 napra felfüggesztette, a felfüggesztés kezdetének napját 2011. január 13. napjának 06.00 órájában határozta meg.

A beavatkozó 2010. augusztus 27-én az **E M I B** Zrt.-re engedményezett a felperessel szemben fennálló, a 2004. április 8. napján kelt földgázszállítási szerződés megszégéséből eredő 18.484.618,75 USD kötbér követelést. Az **E M I B** Zrt. a felperessel szemben fennálló tartozásába ezt az engedményezett követelést beszámította, azonban a felperes a követelést vitatta. Az **E M I B** Zrt. 2010. október 22. napján a beavatkozóval kötött engedményezési szerződéstől elállt. Az **E M I B** Zrt. ezt követően nem a kötbérkövetelés beszámításával, hanem egyéb követelések felperesre engedményezésével illetve átutalással teljesítette a tartozását a felperesnek. A 2010. október 15. napján kelt előszerződést követően 2010. december 15. napján a beavatkozó a felperessel szemben fennálló kötbérköveteléséből 6.500.000 USD-t az alperesre engedményezett. Az alperes 2010. december 16-án értesítette a felperest, hogy a felperest az **E M I B** Zrt.-vel 2010. szeptember 1.

napján megkötött engedményezési szerződés alapján megillető 4.249.403 USD és 271.238.258,- Ft (200,- Ft/USD árfolyamon 1.356.191 USD) alperessel szemben fennálló követelésbe a beavatkozótól megvásárolt 6.500.000 USD követelést beszámítja. A beszámítást követően fennmaradó 894.406 USD megfizetésére az alperes a felperest felhívta.

2011. január 3-án a felperes a 2010. július 30-án kelt földgáz adásvételi szerződést - elsődlegesen - annak 10. pont 2. bekezdése alapján 3 napos felmondási idővel felmondta, mivel az alperes a fizetési kötelezettségeinek ismételten nem tett eleget. Másodlagosan a szerződés 8.8. és 12.1. pontja megszegése miatt -a szerződés 10. pontjára utalással - mondta fel a szerződést.

* * *

A felperes módosított keresetében 8.958.526 USD, valamint 955.000 USD után 2010. december 28. napjától, még 8.003.526 USD után 2011. január 12. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest kötbér jogcímén. A felperes a 2010. III. negyedévi 955.000 és a 2010. IV. negyedévi 8.003.526 USD alulvételezési kötbért érvényesítette. Kifejtette, hogy mindaddig tényleges szállítási kötelezettség az alperes földgáz igénylése (nominálása) ellenére nem terhelte, amíg az alperes fizetési késedelme állt fenn. Az alperes fizetési késedelme a szerződés 8.1., 8.2. pontjai alapján állt fenn és csak 2010. december 16-án a beszámítás közlésekor szűnt meg. A felperes a beavatkozóval 2010. június 30-án megkötött 2011. április 15. napjáig szóló opciós szerződés alapján az alperes ellátását lényegesen meghaladó gázmennyiséget vehetett igénybe.

Az alperes *ellenkérelmében* a kereset elutasítását kérte, ezentúl viszontkeresetet terjesztett elő. Védekezése szerint az alulvételezés nem volt az alperesnek felróható, negyedévenként az átvételre vonatkozó igényét bejelentette. Megítélése szerint a felperes tette lehetetlenné a földgáz adásvételi szerződés teljesítését egyrészt a további 3 %-os árrés alkalmazásával, mely az alperesnek a 2010. szeptember és 2011. június közötti időszakban 202.900.000,- Ft többletköltséget okozott. Másrészt a heti előfizetések "kierőszakolásával", amely a fűtési időszakban már nem volt finanszírozható. Vitatta a felperes 2011. január 3-án kelt felmondása jogszerűségét. Álláspontja szerint ekkor hátralékos fizetési kötelezettsége már nem állt fenn a felperessel szemben. Igazolta, hogy 2010. november 12. napján 3.000.000 USD átutalt a felperesnek, míg 2010. december 16-án 6.500.000 USD engedményezett követelést beszámított a felperessel szemben fennálló tartozásába. A felmondás az abban másodlagosan megjelölt okok - a földgáz adásvételi szerződés 8.8. és 12.1. pontjai - alapján sem jogszerű. A felperesnek a 8.8. pont szerint először az alperest biztosítéknyújtására kellett volna felhívnia, majd annak eredménytelensége esetén 50 %-al csökkenthette volna a szállítást. Amennyiben ezzel nem ért célt, akkor lett volna csak helye a szerződés felmondásának. A felperes 2010. III. negyedévi kötbérkövetelése a számla szerint 2010. december 28. napján vált esedékessé. Ennek kifizetése elmaradása miatt a felperes 2010. december 30-án hívhatta volna fel az alperest további biztosíték nyújtására és legkorábban 2011. január 10-én csökkenthette volna a szállításait 50 %-al. További 10 munkanap elteltével, 2011. január 25. napján mondhatta volna fel a felperes csak a szerződést. Kifejtette azt is, hogy a felperes 2010. decemberétől már nem volt képes teljesíteni a földgáz adásvételi szerződést fizetési problémái miatt. *Viszontkeresetében* a 6.500.000 USD beszámítását követően fennmaradó 894.406 USD és annak a 2010. december 17. napjától járó kamata követelést érvényesítette elsődlegesen. Másodlagosan 7.821.515,1 USD alulszállítási kötbért követelt. Ez utóbbi összeget amiatt, mert a felperes a felmondást követően jogszerűtlenül tagadta meg a teljesítést.

Az elsőfokú bíróság fellebbezett *ítéletével* az I.r. alperest kötelezte, hogy 60 napon belül fizessen meg 8.958.527. USD-t, ebből 955.000. USD után 2010. december 28. napjától - míg 8.003.526.

USD után 2011. január 12. napjától a kifizetés napjáig járó egy hónapos LIBOR + 7%-os mértékű késedelmi kamatát. Kötelezte egyben a felperest, hogy fizessen meg az I.r. alperesnek 894.406. USD-t 30 napon belül, valamint annak a 2010. december 17. napjától a **F R** Bank által meghatározott alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította.

A törvényszék határozata indokolásában elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes 2011. január 3. napján kelt felmondása jogszerű volt-e. Úgy ítélte meg a bíróság, hogy a felperes a felmondását két okra alapította; egyrészt arra, hogy az alperesnek meg nem fizetett tartozása áll fenn vele szemben; míg másrészt arra, hogy a szerződésben kikötött biztosítékot nem nyújtotta. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a felmondás időpontjában (2011. január 3.) az alperesnek vételárhátraléka már nem állt fenn, mert azt részben átutalással, részben beszámítással kiegyenlítette. Ugyanakkor a felmondás másik oka, a biztosíték (bankgarancia) nyújtásának hiánya helytálló. Az alperes védekezésével szemben a felperesnek külön a bankgarancia biztosítását kérnie nem kellett, mert a szerződés 6.4. pontja szerint pénzügyi biztosítékot az alperesnek a szerződés fennállása alatt folyamatosan biztosítania kellett. Kiemelte a bíróság, hogy a szerződés 8.8. pontjában meghatározott eljárás a szerződéskötéskor már fennállt tartozással kapcsolatos bankgarancia nyújtására nem vonatkoztatható. A pénzügyi biztosíték hiányára alapított felmondást nem tette jogszerűtlenné az, hogy a felperes a felmondás határidejét nem jelölte meg. Erre nézve a szerződés 10. pontja egyértelmű rendelkezéseket tartalmazott, amely kimondta, hogy a felmondási idő 15 nap.

A bíróság rámutatott, hogy a felmondás jogszerűségének következménye az, hogy a szerződés megszűnéséig az alulvételezés miatt az alperes kötbért köteles fizetni, amennyiben ez az alulvételezés felróható volt a számára. Ebben a körben a törvényszék elvetette az alperes azon védekezését, hogy a hozzájárulása nélkül megkötött jogviszony átadási és engedményezési szerződés miatt - a felperes által alkalmazott magasabb árrés és előrefizetés eredményeként - nem tudott a felperes felé teljesíteni. Kifejtette a bíróság, hogy az alperest a magasabb árrés és az előre fizetés nem a jogviszony átadása miatt - hanem a földgáz adásvételi szerződés szabályai szerint terhelte. A felperessel értett egyet a bíróság abban a kérdésben is, hogy a felperest - az alperes nominálása ellenére - nem terhelte 2010. december 16. napjáig szállítási kötelezettség az alperessel szemben, mivel az alperesnek tartozása volt. Úgy ítélte meg, hogy az alperes a perben azt sem tudta bizonyítani, hogy a felperes a 2010. IV. negyedévben már nem tudott volna teljesíteni forrás hiányában. Ezt a MEH által szolgáltatott adatok nem támasztották alá. Ezekre tekintettel a bíróság úgy ítélte meg, hogy az I.r. alperes a 2010. III-IV. negyedévben alulvételezett, ezért kötbérfizetési kötelezettség terheli. Az alperes kérelmére nem tartotta mérsékelhetőnek a Ptk.247.§ (1) bekezdése alapján a kötbért. Ebben a körben kifejtette, hogy a kötbér mértékének meghatározása a felek közötti szerződés kikötésén alapult. Másfelől az alperes viszontkeresetében az alulszállítás miatt hasonló kötbérigényt terjesztett elő, bár itt a kötbéralap csak 25%.

A bíróság az alperes alulszállítási kötbér megfizetése iránti viszontkeresetét a már kifejtettek (a felmondás jogszerűsége, és a felperes alperesi tartozás miatti jogszerű nem teljesítése) miatt tartotta alaptalannak. Alaposnak ítélte ugyanakkor a bíróság az alperes 894.406 USD megfizetésére vonatkozó viszontkeresetét. A becsatolt okiratok, valamint a könyvszakértői vélemény alapján megállapította, hogy az alperes 6.500.000 USD követelést szerzett meg a beavatkozótól, melyet beszámított a felperessel szemben fennálló 5.605.594 USD tartozásába. A felperes ugyan hivatkozott a beavatkozó felperessel szembeni követelése kétszeres engedményezésére és ezért kétszeres beszámítására. Ezt a kétszeres igényérvényesítést azonban a perben beszerzett könyvszakértői vélemény nem támasztotta alá.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, a felperes leszállított keresete elutasítása, míg a viszontkeresetének való teljes helytadás iránt az alperes terjesztett elő *fellebbezést*. Jogorvoslati kérelmében elsődlegesen kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet indokolásában elmaradt a tanúbizonyítás (dr. **B R**, dr. **B G** tanúk vallomásai) eredménye, illetve az alperes által csatolt „tényfeltáró” cikkek értékelése. Másodsorban megismételte az elsőfokú eljárásban előterjesztett ellenkérelme azon lényeges érvelését, hogy a 2010. július 30-án kelt földgáz adásvételi szerződésbe az alperes tiltakozása ellenére került be a jogviszony átruházására vonatkozó 13.3. pont. A 13.3. pont alapján az **E M I B** Zrt. és a felperes között létrejött jogviszony átadásra vonatkozó szerződésben az átruházás ellenértékeként az **E M I B** Zrt. alperessel szemben érvényesített árrése került megjelölésre, amely önmagában megkérdőjelezi az engedményezés érvényességét, mivel ez nem egy konkrétan megjelölt összeg. Szintén a jogviszony átadásra és az engedményezésre irányuló szerződés semmisségét eredményezi az a hiba, hogy az **E M I B** Zrt. jelentősen nagyobb összeget engedményezett a felperesre, mint ami őt valójában megillette. A jogviszony átadásra és engedményezésre irányuló szerződés jogosulatlan előnyhöz juttatta a felperest és a jogviszonyt átruházó **E M I B** Zrt-t. Így a felperes 3%-os többlet-árréshez jutott, a ténylegesnél magasabb összegű engedményezés pedig lehetővé tette a felperes számára a „büntető árrés” felszámítását, valamint az előrefizetés kikényszerítését. Harmadsorban vitatta, hogy a felperes 2011. január 3. napján kelt *felmondása jogszerű lett volna*. A perben igazolta, hogy az alperes még a felmondást jóval megelőzően a teljes vételár tartozását kiegyenlítette és túlfizetésbe is került. Rámutatott, hogy a felperes a felmondását mindvégig a vételár ki nem egyenlítésére alapozta, a perben kifejezetten erre hivatkozott, a törvényszék azonban a felmondás jogszerűségét a biztosíték nyújtás elmaradására alapította. Ezen túl a törvényszék tévesen értelmezte a földgáz adásvételi szerződés 8.8. pontját, amikor azt állapította meg, hogy a bankgarancia hiánya önmagában a felmondás jogszerűségét eredményezi. Azt nem vitatta, hogy a bankgarancia soha nem került biztosításra, de ennek figyelembevételével indult meg részbeni előre fizetéssel a földgáz szállítása. Soha nem volt tehát feltétele a földgáz szállításának, hogy a bankgaranciát az alperes biztosítsa. Az előrefizetés önmagában garanciát jelentett a felperes szállítónak. A felperes az előrefizetés előírásával élt, amely szükségtelenné tette a bankgaranciát. Hivatkozott a Ptk.4.§-ára és arra, hogy a felperes úgy kezdett hozzá a teljesítéshez, hogy nem volt bankgarancia és azt az előrefizetés mellett soha nem is kérte. Hivatkozott az A/II-9. szám alatt csatolt felperesi fizetési felszólításra, melyben a felperes a kifizetésre 2010. december 22-i határidőt, tehát halasztást jelölt meg. Mivel az alperes eddig az időpontig teljesítette a kötelezettségét, a felperes által gyakorolt felmondás nem volt szerződésszerű.

Megismételte az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezésében foglalt azon érvelést is, hogy a felperes felmondása amiatt sem volt jogszerű, mert nem tartotta be a szerződés 8.8. pontjában meghatározott, a pótlólagos biztosíték nyújtására vonatkozó eljárást. A 2010. III. negyedévre érvényesíteni kívánt kötbért 2010. december 20-án terhelte ki, a fizetési határidő 2010. december 28. volt. Ennek eredménytelen eltelte esetén a felperest csak az a jog illette meg a szerződés alapján, hogy felhívja az alperest további biztosíték nyújtására. Erre nem került sor, és ezért azt sem közölte az alperessel, hogy a szállítást 50%-kal csökkenti. A felperest a 8.8. pont szerinti eljárás lefolytatását követően csak 2011. január 25. napján illette volna meg a felmondás joga. Ekkor a felperes az engedélyét már régen elvesztette (2011. január 4.).

Az alulvételezési kötbérfizetési kötelezettségét amiatt vitatta, mert a 2010. III. és 2010. IV. negyedév szállításai vonatkozásában részéről kötelezettségszegés nem állapítható meg, mivel a felperes nem is volt abban a helyzetben, hogy a kötelezettségét teljesíteni tudja, nem volt képes szállítani. Hivatkozott a 2016. január 6-i beadványhoz csatolt levelekre (A/I/15., A/II/15.), melyek megítélése szerint megfelelően igazolják azt, hogy a 2010. III. és IV. negyedévi „make-up”

lehetőségről levelezés folyt és ebben a kérdésben egyezség született a felek között. ezt a megállapodást azonban a felperes nem tartotta be.

Ezekre figyelemmel úgy ítélte meg, hogy az alperes által követelt alulszállítási kötbér „mindenképp jogszerű”. A felperes pedig a 2010. III. negyedévben a fogyasztóit már nem tudta teljeskörűen ellátni. Az alperes kifejezetten kérte a felperestől a gázszállítást, aki pedig azt - jogos ok nélkül - megtagadta. Ennek oka az volt, hogy maga sem tudta a szolgáltatási kötelezettségét már ellátni, mert saját forrása már nem szolgálta ki. A felperes által alkalmazott kötbér akkor is túlzott, amennyiben annak jogszerűsége fennállna, így a bíróság általi mérséklésnek van helye. A felperes által követelt alulvételezési kötbér mértékét azért is vitatta, mert az át nem vett gázmennyiség, továbbá az alkalmazott ár is vitatott.

A felperes *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet fellebbezett része helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a fellebbezés felperes „forráshiányos” voltára történő hivatkozását cáfolta a felperes mint vevő és a M E Zrt. eladó között 2010. augusztus 27. napján létrejött földgáz adásvételi szerződés. Az alperes hivatkozásával szemben a felek közötti földgáz adásvételi szerződés módosítására vonatkozó szerződés nem jött létre. A szerződés rendezte, hogy az alperest negyedévenként, illetve havonként milyen mennyiségű gáz átvételére vonatkozó kötelezettség terhelte, melynek nem tett eleget, így alulvételezési kötbér terheli. A magasabb árrés és az előrefizetési kötelezettség nem a jogviszony átadási szerződés miatt, hanem a földgáz adásvételi szerződésben kikötött feltételek alapján terhelte az alperest. Az alperes nemcsak a vitatott összeget nem fizette meg a felperesnek, hanem az ár nem vitatott részét sem. Így léptek életbe a földgáz adásvételi szerződés magasabb árrésre és előrefizetésre vonatkozó rendelkezései. A bankgarancia nyújtásának hiánya a felmondás időpontjában is fennállt. A kötbér nem lehet eltúlzott mértékű, mivel az a felek közötti szerződéses kikötésen alapult.

Az Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és az arra előterjesztett fellebbezési ellenkérelem korlátai között (Pp. 253. § (3) bekezdése) bírálta felül, így ez nem érintette az elsőfokú ítélet felperest 894.406 \$ és késedelmi kamatai megfizetésére kötelező rendelkezést.

Az elsőfokú bíróság a túlnyomórészt helyesen megállapított tényállásból részben téves jogkövetkeztetésre jutva állapította meg a felperes felmondása jogszerűségét, tartotta alaposnak teljes egészében a felperes alulvételezési kötbér iránti keresetét- illetve alaptalannak az alperes alulszállítási kötbér iránti viszontkeresetét.

Ezért a fellebbezés nagyjából alapos.

1. A 2011. január 3. napján kelt felmondás jogszerűsége

A felperes 2011. január 3. napján kelt felmondása jogszerűsége megítélésénél abból kellett kiindulni, hogy a felmondást a felperes három okra alapította. Egyrészt az alperes fizetési kötelezettsége elmulasztására (a 2010. július 30-án kelt földgáz adásvételi szerződés 10. pont második bekezdése); a szerződés szerinti (8. 8) pénzügyi biztosíték nyújtása elmulasztására; illetve a szerződés 12. 1 pontja szerinti, a 2009/2010. gázév földgáz szállításaiból fakadó 2010. október 15. napjáig fennálló fizetési kötelezettség elmulasztására.

Az alperes a fellebbezésében iratellenesen hivatkozott arra, hogy a perben a felperes csupán az alperesi fizetési kötelezettsége elmulasztására alapította a felmondás jogszerűségét. Valójában a

2011. július 19. napján érkezett G. 40.041/2011/22. szám alatti beadványában a felmondása jogszerűségét mindhárom - fent részletezett - felmondási ok alapján kérte megállapítani.

A felmondásban megjelölt egyes felmondási okokat áttekintve helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a felmondáskor (2011. január 3.) az alperesnek nem volt tartozása a felperes felé, mivel 2010. december 16-án 6.500.000. \$-t számított be, mellyel a tartozásait a másodfokú eljárásban sem vitatottan megszüntette. Így a felmondási okok közül csak a másodlagos és harmadlagos - a földgáz adásvételi szerződés 8.8. és 12.1. pontjára alapított - hivatkozás merülhet fel.

Az alperes fellebbezése helytálló abban, hogy a konkrét esetben a felmondás okaként a szerződés 8.8. pontjának megsértése nem jöhetett szóba. A szerződés ezen pontja *pótlólagos pénzügyi biztosíték* nyújtását írja elő arra az esetre, ha az eladó felperes valamely számla késedelmes megfizetése esetén (a vevő által már nyújtott) pénzügyi biztosítékot „érvényesíti”, azaz: igénybe veszi, behajtja. A konkrét esetben a felek közötti jogviszonyban késedelmes fizetés esetén a felperes pénzügyi biztosítékot nem tudott igénybe venni, mert az alperes bankgaranciát - a fellebbezésben elismerten - nem nyújtott a 6.4. pont szerint. Helyesen hivatkozott viszont arra az alperes, hogy bankgarancia helyett - szintén a 6.4. pont rendelkezései szerint - lényegében gázdíj-előleg fizetést írt elő a felperes, a heti előre fizetés kikötésével. (8.1. pont) A 8.1. pont ugyan rögzíti, hogy meddig állhat fenn a heti előrefizetés, de a felek perbeli nyilatkozataiból következően a jogviszony felperesnek átadását követően annak fennállása alatt ez az előrefizetés végig terhelte az alperest. Mivel a heti előrefizetéssel az alperes - bankgarancia nélkül, de - pénzügyi biztosítékot nyújtott a felperesnek, nem merülhetett fel a 8.8. szerint pótlólagos pénzügyi biztosíték nyújtása.

Ettől eltérő, arra vonatkozó álláspont elfoglalása esetén, hogy az alperesi heti előrefizetés nem minősülne pénzügyi biztosíték nyújtásának, a 8.8. pont akkor sem szolgálhatna jogszerű felmondás alapjául. Az alperes helyes első- és másodfokú érvelése szerint ugyanis a 8.8. pont több lépcsőben, több határidőt biztosítva teszi csak lehetővé a felmondást az eladó felperes részére. Először az alperest pótlólagos biztosíték nyújtására kell felhívni, majd öt munkanapot elérő mulasztás esetén a szállítás 50%-kal csökkenthető. További 10 munkanapon belül van lehetőség csak az esetleges felmondásra. Ezek a lépcsőfokok viszont a felperes felmondása előtt kimaradtak.

A felmondás további, harmadik felmondási oka tekintetében a felek a fellebbezési tárgyaláson (Gf. 4. tárgyalási jegyzőkönyv) egyezően úgy nyilatkoztak (2. oldal) , hogy a földgáz adásvételi szerződés 12.1. pontja alapján a szerződés 2. számú mellékletében szereplő cégek tartozása a felmondás időpontjáig már megszűnt. Így a felperes a felmondás jogszerűsége alapjaként erre a felmondási okra már nem is kívánt hivatkozni.

Ezekre figyelemmel a törvényszék tévedett, amikor úgy ítélte meg, hogy a felperes felmondása jogszerű volt.

2. A felmondás jogszerűtlenségének jogkövetkezményei

A felmondás jogszerűsége hiányában a felperest 2010. december 16. napjától, az alperes vételártartozása beszámítással történő teljesítésétől már földgázszállítási kötelezettség terhelte és nem illette meg ettől az időponttól az alulvételezési kötbér sem. A Ptk. 246. § (1) bekezdése szerint ugyanis a kötbérfizetési kötelezettség a kötelezettet csak felróható szerződésszegés esetén terheli. A

perbeli alulvételezési kötbér pedig a földgáz adásvételi szerződés 11. pontja alapján a vevő alperest abban az esetben terhelte, amennyiben a negyedéves szerződött mennyiséget nem veszi át. Az említettek szerint 2010. december 16. napjától a felperest már szállítási kötelezettség terhelte, azt jogszerűen nem tagadhatta meg vételárhátralékra hivatkozással. Az alperes amiatt nem tudott vételezni, mert a szállítás elmaradt. Az ítéletábra felhívására a felperes a 2010. IV. negyedévi alulvételezési kötbér követelését (8.958.526 dollár) megbontotta a 2010. december 16. napját megelőző és követő időszakra. (Gf. 5.) A 2010. október 1 - 2010. december 16 napja közötti időszakra így 6.764.062 \$, míg a 2010. december 16. - 2016. december 31. napja közötti időszakra 2.194.465 \$ kötbérkövetelés esik. Ez utóbbi követelés-részre vonatkozó kereset a kifejtettek szerint alaptalan.

A 2010. III. negyedévére kiterhelt 955.000 \$ kötbérkövetelés jogszerűségét nem érintette a 2011. január 3. napján kelt felmondás jogszerűtlensége, illetve a 2010. december 16. napján történt alperesi beszámítással teljesítés. Ebben az időszakban az alperes vételártartozása fennállt, ezt maga is elismerte a 2010. október 14. napján kelt levélben (F/26), illetve 2010. október 21. napján a hátralékos tartozás részletekben teljesítéséhez kérte a felperes hozzájárulását. A vételár tartozás miatt a felperest szállítási kötelezettség a 2010. III. negyedévében nem terhelte, az alulvételezés az alperesnek felróható volt. (Ptk. 246. § (1) bekezdés), mivel a kötbérfelelősség alól nem tudta kimenteni magát.

Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú ítélettel abban, hogy az alperes a perben nem igazolta: a felperes a 2010 IV. negyedévében már nem rendelkezett (gáz) forrással az alperessel fennálló földgáz adásvételi szerződés teljesítésére. A perben rendelkezésre álló adatok azt támasztották alá, hogy a felperes 2011. január 3. napjáig az F Zrt. vele kötött szerződéseit teljesítése felfüggesztéséig kellő mennyiségű gáz-forrással rendelkezett az alperessel fennálló szerződése teljesítésére. Így a felperes csatolta (G. 40.104/2013/76, 81 90. alattiak) a beavatkozóval 2010. június 30-án megkötött a 2010- 2011. gázévre szóló földgáz adásvételi szerződést, amely alapján a beavatkozó a felperes részére 250 millió m³ földgázt vállalt rendelkezésre tartani. (szerződés 4. 1. B) Az elsőfokú bíróság megkeresésére a Magyar Energetikai és Közmű- szabályozási Hivatal úgy nyilatkozott, hogy a felperesnek a 2010- 2011. gázévre a beavatkozótól 302 millió, míg M E Zrt.-től 136 millió m³ gáz beszerzésére volt jogosultsága. (G. 40.104/2013/91, 93 szám alattiak, hivatkozva: a felperes 98 szám alatt.) A felperes rendelkezésére tartott, említett mennyiségekből a felperes ki tudta elégíteni a földgáz adásvételi szerződés 2. pontjában meghatározott 84,452 millió köbméter, a földgáz évre vonatkozó alperesi igényt. Ezekből - az alperes által meg nem cáfol - bizonyítékokból következően a felperes 2011. január 3. napjáig teljesíteni tudta az alperessel megkötött földgáz adásvételi szerződést.

Az alperes a fellebbezésében kellő alap nélkül hivatkozott arra is, hogy tiltakozása ellenére került be a földgáz adásvételi szerződésbe a jogviszony átruházására vonatkozó 13.3. pont. A földgáz adásvételi szerződés tartalmát az abban részes felek a megelőző előszerződés, valamint a szerződéskötési tárgyalásaik alapján határozták meg, és egyező szerződési akaratral (Ptk. 205. § (1) bekezdése) írták alá. A szerződés megtámadása hiányában annak, hogy az alperes a szerződéskötést megelőző tárgyalások során melyik szerződési rendelkezést nem támogatott már nincs jelentősége.

A 2010. szeptember 1. napján kelt jogviszony átadására vonatkozó - és engedményezési szerződés érvénytelenségére a szerződéskötő feleken kívül álló alperes eredménnyel nem hivatkozhat. (Pp. 3. § (1) bekezdés) Nem hagyható az sem figyelmen kívül, hogy az elsőfokú eljárás során az alperes az

érvénytelenség megállapítására sem viszontkeresetet, sem pedig kifogást nem terjesztett elő. Egyébiránt a fellebbezésben hivatkozott, engedményezési szerződés érvénytelensége csak az engedményezési szerződés alanyaira hat ki, de nem érinti a kötelezett fizetési kötelezettségét. (Ptk. 329. § (1) bekezdése, EBH2003.868)

A fellebbezési tárgyaláson (Gf.12. tjk.) már az alperes maga sem állította, hogy a felek közötti, a 2010. III.-IV. negyedévi make-up mennyiségre (szerződés 11. pont) vonatkozó e-mail váltással határozott megállapodás született volna ebben a kérdésben.

3. Az alulvételezési kötbér mérséklése

A Ptk. 247. § (1) bekezdése szerint a túlzott mértékű kötbér összegét a bíróság mérsékelheti.

Minthogy a kötbér fizetési kötelezettséget a felek a szerződés nemteljesítése vagy nem szerződésszerű (szerződésszegő) teljesítése esetére a szerződésben kötik ki (Ptk. 246. § (1) bekezdése), a törvényszék jogszabályi alap nélkül hivatkozott arra az ítéletében, hogy az alulvételezési kötbér alperesi kérelemre mérséklésének azért sem lehet helye, mert az a felek szerződéses kikötésén alapul.

A bírói gyakorlat szerint a kötbér mérséklésére való döntés során vizsgálni kell a jogosult teljesítéshez fűződő érdekét, a szerződésszegő magatartás következményeit, az enyhébben vagy súlyosabban megítélhető voltát, az okozott hátrány nagyságát. Elsődleges szempont, hogy a kötbér szerződésben kikötése során az arányosság követelménye érvényesült-e, vagyis a szolgáltatás értéke és a kötbér egymáshoz viszonyított arányát kell vizsgálni. A túlzott mértékű kötbér csak kivételesen, a szolgáltatás értéke és a kötbér összege közötti kirívó aránytalanság esetében mérsékelhető. (GK 17. számú állásfoglalás, EBH2001. 522., BH2017. 89.)

A felek között létrejött földgáz adásvételi szerződés 11. pontja a kötbér mértékét alulvételezés esetére a kötbéralap 75 százalékában, alulszállítás esetére a kötbéralap 25 százalékában határozta meg. A szerződés 2. pontjában az alperes a 2010- 2011. gázévben 84,452 millió köbméter földgáz mennyiség megvásárlását vállalta, melyet a felperesnek - az alperes részére teljesítés érdekében - be kellett szereznie a földgáz nagykereskedőkkel kötött éves szerződések alapján. Az esetleges alperesi, vevői alulvételezés következménye, hogy a felperes maga is kötbért tartozik fizetni a részére földgázt értékesítő nagykereskedőnek. (Pl. a 2010. június 30-án kelt, a felperes által a beavatkozóval megkötött többelémmű földgáz adásvételi szerződés 1. számú melléklete (Földgáz értékesítési feltételek) VII/ 2. pont))

A földgáz-kereskedelmi üzletágban érvényesülő kötbér mértékének feltárására az ítéletábra a másodfokú eljárásban felhívta a feleket kötbér- kikötést tartalmazó szerződések benyújtására. A felperes által becsatolt szerződések (Gf. 5) közül a 2010. június 23. napján és 2009. június 8. napján kelt a kötbér mértékét alulvételezésre és alulszállításra is 80%-ban -; a 2007 májusban és 2007. augusztus 31. napján kelt szerződés alulvételezésre és alulszállításra is 85%-ban határozta meg. Az alperes által csatolt szerződések közül (Gf. 9) a 2018. szeptember 9. napján kelt szerződés az alulvételezési kötbér mértékét 25%-ban -; a 2011. szeptember 16. napján kelt szerződés az alulvételezési kötbér mértékét 25%-ban, míg az alulszállítási kötbér mértékét 50%-ban -; valamint a 2013. május 29. napján kelt szerződés az alulszállítási kötbér mértékét 10 %-ban határozta meg. Az alperes azzal is érvelt, hogy a felperes által becsatolt szerződések nem nagykereskedelmi, hanem kiskereskedelmi szerződések, így a két szerződés esetében nem azonos a kötbéralap számítása sem. (Gf. 10)

A perbeli esetben a 2010 III.-IV. negyedévben (2010. december 16. napjáig) az alperesi alulvételezésre a vételár megfizetésének elmulasztása miatt került sor. A földgázszállítás elmaradása így az alperesnek felróható. Az alperessel megkötött szerződésben lekötött földgázmennyiség volumenére figyelemmel a felperest szintén kötbérfizetési kötelezettség fenyegette a földgáz beszerzésére általa megkötött szerződés megszégése miatt. A felek közötti szerződésben meghatározott 75%-os alulvételezési kötbér kétségtelenül aránytalan. Egyrészt nem arányos az ellenszolgáltatással, hiszen a vevő alperesnek kevés híján a teljes vételárat kell teljesítenie kötbér címén akkor is, amennyiben nem veszi át a szerződés szerinti földgázmennyiséget. Másrészt nem arányos a 25%-ban kikötött alulszállítási kötbérrel sem, annak háromszorosa. Ezekre a körülményekre tekintettel az ítéltábla megítélése szerint az alperes kérelmére helye volt az alulvételezési kötbér mérséklésének.

A kötbér mérséklése során azonban - az említett körülmények mérlegelésén túl - tiszteletben kell tartani a felek szerződéskötési privátautonómiáját is. (Ptk. 200. § (1) bekezdés) A földgáz adásvételi szerződés alulvételezési kötbér mértékére vonatkozó kikötése (11. pont) meghatározása során ugyanis a felek a bíróság által említett körülményeket ugyancsak mérlegelhették. Az alperes a szerződési jogok és kötelezettségek mérlegelése után egyező akarattal kötötte meg a felperessel a szerződést. (Ptk. 205. § (1) bekezdése).

Ezért a másodfokú bíróság az alulvételezési kötbér mérséklése során nem hagyhatta figyelmen kívül a felek azon szerződési akaratát, hogy az alulvételezési kötbér mértékét jelentősen magasabb arányban kívánták meghatározni mint az alulszállítási kötbér mértékét. Mindezekre figyelemmel az Ítéltábla a szerződésben kikötött alulvételezési kötbért a Ptk. 247. § (1) alapján 75%-ról 50%-ra mérsékelte.

A kötbérmérséklés folytán a felperest a 2010. III. negyedévi 955.000 \$ kötbérből annak kétharmada, 636.666, 667 \$ illeti meg. Ugyanezen okból a 2010 IV. negyedévi kötbér 2010. december 16. napjáig érvényesíthető 6.764. 062 \$ kötbérből a felperes keresete 4.509.374,67 \$ -ra alapos. Együtt: az alulvételezési kötbér iránti kereset 5.146.041,34 \$ összegre alapos, míg ezt meghaladóan alaptalan.

4. A felperes kötbérfizetési kötelezettsége

A felperes a jogszerűtlen felmondását (2011. január 3.) követően szerződésszegően nem teljesítette a földgáz szállítási kötelezettségét. Ezért - mivel a kötbérfelelősség alól nem mentette ki magát - a 2010/2011. gázév végéig, 2011. június 30. napjáig a földgáz adásvételi szerződés 11. pontja alapján az alperes részére a alulszállítási kötbért tartozik fizetni. A le nem szállított mennyiség és a 2010/2011. gázév átlagos földgáz ára alapján az alperes kimunkálta (Gf.9.szám) a kötbéralapot (31.286.060,4 dollár), melyet a felperes nem vitatott. A 25 %-os mértékű alulszállítási kötbér 7. 281.515,1 \$ tőke, amelyre vonatkozóan az alperes viszontkeresete alapos. Az alperes viszontkeresetében ezen tőke összeg után késedelmi kamatot nem igényelt, ezért erről az ítéltábla nem dönthetett.

Ezekre figyelemmel az Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét részben megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalási összeget 5.146.041,34 \$ tőkére; valamint 636.660,6 167 \$ tőke után 210. december 28. napjától - míg 4.509.370,67 \$ tőke után 2011. január

12. napjától az elsőfokú ítéletben meghatározott mértékű késedelmi kamataira leszállította. Mellőzte a viszontkeresetet részben elutasító első fokú ítéleti rendelkezést, kötelezte a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 7.821.515,1 \$.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása folytán az ítéletábra mellőzte a törvényszék ítélete perköltségre vonatkozó rendelkezését, egyben az elsőfokú perköltségről új határozatot hozott.

Az elsőfokú eljárásban fizetendő perköltség az elsőfokú eljárásban előterjesztett eredeti kereset és viszontkereset pertárgy értéke, valamint a pernyertesség aránya meghatározását követően állapítható meg. A felperes eredeti keresetében együttesen 12.857.464,2 \$, valamint 2. 716.437.745 Ft. és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az USA dollárban meghatározott követelés a 2010. évben irányadó 210 Ft/dollár árfolyamon átszámítva 700.067.482 Ft-ban határozható meg, így a teljes kereseti perérték 3.416.505.227 Ft-ban. Az alperes viszontkeresetében együtt 8.715.921, 1 \$ megfizetésére kérte kötelezni a felperest, amely 1.830.343.431. Ft. A kereseti- és viszontkereseti perérték tehát együttesen 5.246.848.658 Ft-ban határozható meg. Ebből az együttes perértékből a felperes pernyertessége - a megváltoztató másodfokú határozat folytán - 5.146.041,34 dollárban, azaz 1.080.668.681 Ft-ban határozható meg, mely a teljes perérték 20%-a.

Az elsőfokú eljárás során a felek 900.000- 900 ezer forint kereseti illetéket, 245.000 - 245.000 Ft szakértői díjat és a jogi képviselőjükkel felmerülő költséget előlegezték. Ez utóbbi összegét az ítéletábra - figyelemmel a törvényszék ítéletében meghatározott perköltségszámításra is - a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet (R) 3. §-a alapján az általános forgalmi adóval növelt 2.700.000 - 2.700.000 Ft-ban állapította meg. A felperes az így meghatározható 3.845.000. forint elsőfokú perköltség 20%-ára, 769.000 Ft-ra; míg az alperes annak 80%-ára, 3.076.000 Ft-ra tarthat igényt. Ezen összegek egybeszámításával (Pp. 81. § (1) bekezdése) a felperes 2.307.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére köteles az alperesnek.

A másodfokú eljárásban - a teljes megváltoztatására irányuló fellebbezés folytán - a per tárgyának értéke 16.780.041 \$-ban, azaz 3.523.808.610 Ft-ban határozható meg. Ebből a fellebbezési perértékből az alperes 11.633.999,7 \$-ra, azaz 2 .443.139.937 Ft-ra lett pernyertes, mely a fellebbezési perérték 70%-a.

A felek jogi képviselőjével a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjat az ítéletábra a R. 3. §-a alapján az általános forgalmi adóval növelt 2.286.000 - 2.286.000 Ft-ban állapította meg. Az alperes másodfokú perköltségét 2.786.000 Ft-ra növelte a lerótt 500.000 Ft fellebbezési illeték. Az alperes ebből az összegből annak 70%-ra, 1.950.200 Ft-ra tarthat igényt a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. A felperes a teljes másodfokú ügyvédi munkadíj 30%-ára, 685.800 Ft-ra. Ezen összegek Pp. 81. § (1) alapján való egybeszámításával a felperes 1.264.400 Ft másodfokú perköltség megfizetésére köteles az alperesnek. Együttesen: első- és másodfokú perköltség címén 3.571.400 Ft megfizetésére köteles a felperes az alperesnek.

Az alperes 2 millió Ft fellebbezési illetékre személyes illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült. Ebből az összegből a Pp. 78. § (1) bekezdése, 81. §-a (1) bekezdése és az Itv. 59. § (1) alapján az alperes 600.000 Ft-ot, míg a felperes 1.400.000 Ft-ot köteles viselni.

G y ő r , 2018. december 5.

Dr. Szalai György sk. a

Dr. Ferenczy Tamás sk.

Dr. Bajnok István sk. bírő

tanács elnöke

előadó bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: